

ICo 2219

Type: Printed Edition

Headings: Justinianus — *Institutiones (with the Glossa ordinaria of Accursius)*

BOOK PRODUCTION

Agents: Schoeffer, Peter, printer (expressed)

Place: Mainz (expressed)

Date: 1468-5-24 (expressed)

CONTENT ANALYSIS

1. *Corpus iuris civilis. Institutiones*

[a1r]

[Inscriptio]

[in red] In nomine domini nostri ihesu christi Imperator cesar flauius Iustinianus alamanicus franc[us] germanicus acticus quandalicus africus pius felix inclitus uictor ac triu[n]phator sempre augustus cuipide legum iuuentitu Incipit liber primus domini Iustiniani imperatoris Institucionum seu elementorum.

Incipit: ‘Imperatoriam maiestatem non solum armis decoratam sed etiam legibus oportet esse armatam ut utrumque tempus et bellorum et pacis recte possit gubernari ...’

[n6v]

Explicit: ‘... ex latioribus digestorum seu pandectarum libris deo propicio aduentura est. ’

2. Accursius, *Glossa ordinaria*

[a1r]

Incipit: ‘ “[I]n nomine domini nostri Ihesu Christi.” Ex hoc nota quod christianus fuit. Alias non posset imperare ...’

[n6v]

Explicit: ‘... Aduentura est ut ff de public[is] iud[iciis] per totum librum usque ad librum de appellacionibus qui sequitur.’
Explicit apparatus institutionum.

3. [Closing paratexts]

[n6v]

Colophon: ‘Presens institutionum preclarum opus alma in urbe maguntina inclite nationis germanice quam dei clementia tam alti ingenii lumine donoque gratuito ceteris terrarum nationibus preferre illustrareque dignatus est non atramento communi non plumali canna neque erea sed artificiosa quadam adiuuencione imprimendi seu caracterizandi sic effigiatum et ad eusebiam dei infustrie est consummatum per Petrum schoyffer de Gernsheym. Anno dominice incarnationis. Millesimo cccc.lxviii. vicesimaquarta die mensis Maii.’

[In red.]

4. [Closing paratexts]

[Verse.]

Scema tabernaculi Moises Salomon quoque templi | Haut preter ingenuos perficiunt Dedalos | Sic decus ecc[les]ie maius maior Salomone | Iam renouans renouat beselehel et hyram | Hos dedit eximios sculpendi in arte magistros | Cui placet en en mactos art sagien viros | Quos genuit ambos urbs maguntina Iohannes | Librorum insignes prothocaragmaticos | Cum quibus optatum Petrus venit ad Poliandrum | Cursu posterior intoeundo prior | Quippe quibus prestat sculpendi lege sagitus | A solo dante lumen et ingenium | Natio queque suum poterit reperi caragma | Sceum nempe stilo preminet omnigeno | Credere difficile est doctors quam preciosa | Pendat mercede scripta recorrigere | Orthosintheticum cuius sintagma per orbem | Fulget Franciscum presto magistrum h[abet] | Mequoque deuinxit illi non vile tragema | Publica sed comoda et terrigeum columen | Sic vtinam excobere falsa[am] moliantur ydeam | Qui sintagma regunt et prothocaragma legunt | Aureola indubie premiaret eos logothece | Quippe libris cathedras mille suberudiunt.

[n6v]

[6 elegiac distichs. Ed: Heinrich Heidenheimer, 'Das Begleitgedicht zum Justiniani Insitutiones-Drucke von 1468', in Gutenbergfestschrift zur Feier des 25jährigen Bestehens des Gutenbergmuseums in Mainz, ed. A. Ruppel (Mainz, 1925), 108-17, at 109.]

BIBLIOGRAPHICAL ANALYSIS

Layout: 2 columns; Textus inclusus (Glossa)

Stemma editionum: princeps

Remarks: The edition is currently preserved in 39 copies, 27 of which are certainly printed on vellum (see ISTC). Measurements are taken from the Turin copy.

Format: folio

Support material: parchment

Collation: [a–e⁸ f¹¹ g–l⁸ m–n⁶]

Measurements: 385x280 mm

Extent (leaves): 103

Types: Gothic-Antiqua

TW: <https://tw.staatsbibliothek-berlin.de/ma06126>; <https://tw.staatsbibliothek-berlin.de/ma06128>

SEMANTIC INDEXING

Subject: Law-civil (ius civile)

Genre: TEXTUS (Civ)

Period: early medieval; late medieval

Language: Latin

DATA SOURCE & REFERENCES

Copies:

- Torino, Biblioteca Nazionale Universitaria XV.I.45 MEI 02132795
- Munich, Bayerische Staatsbibliothek 2 L.impr.membr. 24

Data source: Torino, Biblioteca Nazionale Universitaria XV.I.45

References: TEXT-inc tj00506000; GW 7580; ISTC ij00506000

Completeness: maximum — **Source:** book in hand

Permalink: <https://www.iuscommuneonline.unito.it/ICo/2219>

Editors ICo: MAPF, CM

Editor(s) TEXT-inc: SysAdmin, incalessandra

Cite as: ICo 2219, by A. Panzanelli, C. Marangoni <<https://www.iuscommuneonline.unito.it/ICo/2219>> [2025:06:21]